

## Počkajte ešte chvíľku

Ďalšia stratégia, čakanie, nie je ľahká, lebo dospelí intuitívne vyplňajú prázdne miesta. Chcú dieťaťu pomôcť, a preto mu kladú otázky, nabádajú ho na odpoveď a keď dieťa nereaguje, tak odpovedajú namiesto neho.



- Výskum ukazuje, že rodičia v priemere čakajú na reakciu dieťaťa jednu sekundu. Po nej svoju otázku zopakujú, spýtajú sa inak alebo odpovedia za dieťa. Dieťa, ktoré si len osvojuje reč, potrebuje omnoho viac času.
- Ak dáte dieťaťu čas na vyjadrenie myšlienok a potrieb jeho vlastným spôsobom, naučíte sa o ňom veľa nového. Čakaním mu dáte príležitosť komunikovať a použiť komunikačné schopnosti, ktoré už má.
- Nerobte všetko za dieťa! Počkajte, skôr ako vyložíte dieťa na hojdačku. Počkajte, skôr ako mu dáte ďalší kus keksíka. Počkajte, skôr ako zapnete televíziu. Počkajte, skôr ako mu opäť hodíte loptu. Počkajte, skôr ako nafúkate balón.



- Ak počkáte, dieťa vám ukáže, čo chce: výrazom tváre alebo pohľadom, pohybom tela alebo ruky, prstom, gestom, zvukom alebo slovom.

- Ak si myslíte, že čakáte dost' dlho a vaše dieťa aj tak nevyjadrilo svoju potrebu alebo myšlienku, skúste to znova. Tentoraz počítajte v mysli pomaly do desať (alebo aspoň do päť) a dieťa pozorujte. Jeden, dva, tri, štyri ... desať. Zmena pohľadu? Otočenie hlavy? Pohyb rukou? Zvuk? To všetko môže byť pokus o komunikáciu zo strany „Mama, vylož ma na hojdačku!“ alebo „Tato, chcem ešte piť.“
- Ak sa aj napriek vášmu čakaniu nedočkáte, nezúfajte. Aj tichý moment je moment, pri ktorom sa dieťa učí. Učí sa, že máte trpezlivosť, že sa oň zaujímate a že to, čo prežíva, je pre vás dôležité.
- Čakanie je silným komunikačným nástrojom, pretože dáva dieťaťu možnosť vyjadriť sa jeho spôsobom. Naše mlčanie mu hovorí: „Verím, že to dokážeš. Nech urobíš čokoľvek, budem rešpektovať tvoj názor.“